

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:1828

av Marta Obminska (M)

Alla barns och elevers rätt att nå sin fulla potential

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om extra stöd för elever som befaras inte nå undervisningens mål och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Enligt en av portalparagraferna i skollagen (2010:800) är syftet med utbildningen att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Autismspektrumtillstånd innebär begränsningar inom områdena social interaktion, kommunikation och föreställningsförmåga. En betydande del av eleverna med autismspektrumtillstånd har normal till hög begåvning. Många barn med autismspektrumtillstånd har dessutom en ojämn begåvningsprofil. Det är inte ovanligt att eleverna har exempelvis en skolrelevant matematisk eller språklig talang.

Av skollagen framgår det att målgruppen för grundsärskolan och gymnasiesärskolan är barn och elever som inte kommer att kunna nå upp till den ordinarie skolans kunskapskrav därför att de har en utvecklingsstörning. I den nya skollagen blev det fastslaget att elever med autism, men utan utvecklingsstörning, inte tillhör målgruppen för grundsärskolan och gymnasiesärskolan. Detta innebär att många av dessa barn och elever ska gå integrerat i vanlig skola och att normalvariationen inom skolan idag är större bland eleverna än tidigare. Ofta behöver eleverna med autismspektrumtillstånd

dock särskilt stöd i form av assistenthjälp, tekniska hjälpmedel eller anpassning av en skollokal.

Enligt 3 kap. 3 § ska alla barn och elever ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

I skollagen 3 kap. 8 § finns det även specifika bestämmelser om särskilt stöd. Där anges att en anmälan ska göras till rektorn, om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås (godkänt). Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Om utredningen visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Skollagen ska samläsas med skolförordningen (2011:185), läroplanerna och Skolverkets allmänna råd. Det framgår tydligt av skollagen att om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås (godkänt) så ska rektorn se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds och vid behov så ska särskilt stöd ges. Enligt Skolverkets juridiska vägledning Elevers rätt till kunskap, extra anpassningar och särskilt stöd kvarstår skolans ansvar för att ge särskilt stöd så länge eleven riskerar att inte nå upp till dessa kunskapskrav utan det särskilda stödet. Det innebär att vissa elever kan ha rätt till särskilt stöd trots att de till och med når upp till kraven för högre betyg, under förutsättning att de utan det särskilda stödet riskerar att inte nå de lägsta kunskapskraven (godkänt).

Kommunerna är ofta restriktiva i sin bedömning av rätten till särskilt stöd och ovanstående brist i skollagen och Skolverkets vägledning får till följd att barn och elever med funktionsnedsättning alltför ofta inte ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. Barn och elever med särskilda behov som utan särskilt stöd når upp till de kunskapskrav som minst ska uppnås (godkänt), men skulle kunna nå upp till kraven för högre betyg riskerar att bli utan särskilt stöd.

Det särskilda stödet ska verkligen så långt som möjligt motverka konsekvenserna av funktionsnedsättningen. Det är av stor vikt att regeringen förtydligar att rätten att ges stöd och stimulans för att utvecklas så långt som möjligt gäller alla barn och elever, inklusive dem med funktionsnedsättning. Det måste framgå explicit att särskilt stöd ska

ges så att alla barn och elever ska kunna utvecklas så långt som möjligt, även över nivån godkänt.

Med anledning av ovanstående föreslår jag att regeringen överväger att återkomma till riksdagen med ett förslag till lagstiftning av vilket det explicit framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål, och extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen inte har varit tillräckliga, så ska särskilt stöd ges.

Marta Obminska (M)